

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 9 maj 2011

406/2011

Inrikesministeriets förordning

om externa räddningsplaner för objekt som medför särskild risk

Utfärdad i Helsingfors den 3 maj 2011

I enlighet med inrikesministeriets beslut föreskrivs med stöd av 48 § 4 mom. i räddningslagen (379/2011):

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning tillämpas på sådana externa räddningsplaner enligt 48 § i räddningslagen (379/2011) som räddningsverket gör up. Bestämmelser om uppgörande av interna räddningsplaner utfärdas särskilt.

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

1) *produktionsanläggning* ett område som övervakas av en verksamhetsutövare och där farliga kemikalier eller explosiva varor tillverkas, hanteras eller upplagras i en eller flera anläggningar,

2) *anläggning* en teknisk enhet inom en produktionsanläggning där farliga kemikalier, explosiva varor eller utvinningsavfall produceras, används, hanteras eller upplagras samt utrustning, konstruktioner, rörsystem, maskiner, verktyg, särskilda industrijärnvägsspår, för enhetens bruk avsedda lastnings- och lossningsplatser, kajer, lager eller motsvarande flytande eller på land byggda anordningar som är nödvändiga för enhetens drift,

3) *deponi för utvinningsavfall* en i 45 a § 2 mom. i miljöskyddslagen (86/2000) avsedd deponi för utvinningsavfall som medför risk för storolycka,

4) *kärnanläggning* en kärnanläggning enligt 3 § 1 mom. 5 punkten i kärnenergilagen (990/1987),

5) *bangård* en rangeringsbangård enligt 32 § i statsrådets förordning om transport av farliga ämnen på järnväg (195/2002),

6) *hamnområde* ett hamnområde enligt 8 § i statsrådets förordning om transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen på hamnområden 251/2005),

7) *verksamhetsutövare*

a) en juridisk eller fysisk person som tillverkar, importerar, saluför, släpper ut på marknaden, överlåter, exporterar, lagrar, förpackar, distribuerar, innehar, förvarar, använder, transporterar eller på annat sätt hanterar farliga ämnen eller kemikalier, explosiva varor eller andra motsvarande produkter eller utvinningsavfall,

b) en innehavare av tillstånd för användning av kärnenergi,

8) *bannätsförvaltare* den som tillhandahåller bannätet för trafik,

9) *hamninnehavare* den som utfärdar en hamnordning enligt lagen om kommunala

Rådets direktiv 96/82/EG (31996L0082) EGT L 10, 14.1.1997, s. 13

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/105/EG (32003L0105), EUT L 345, 31.12.2003, s. 97

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/21/EG (32006L0021), EGT L 102, 11.4.2006, s. 15

Rådets direktiv 89/618/Euratom (31989L0618), EGT L 357, 7.12.1989, s. 31

hamnordningar och trafikavgifter (955/1976) eller lagen om privata allmänna hamnar (1156/1994) eller ett företag eller en sammanslutning som bedriver privat hamnverksamhet och som i första hand utövar bestämmanderätt inom ett hamnområde som används för detta ändamål,

10) *storolycka* betydande utsläpp, brand, explosion eller en annan händelse, som orsakas av okontrollerade situationer i samband med driften i en kärnanläggning, i en produktionsanläggning, i en deponi för utvinningsavfall, på en bangård eller i ett hamnområde och som medför omedelbar eller fördröjd fara för människors hälsa, för miljön eller för egendom och där ett eller flera farliga ämnen eller utvinningsavfall ingår,

11) *extern räddningsplan* en av räddningsverket i samarbete med verksamhetsutövaren uppgjord räddningsplan där man har beaktat

a) säkerhetsrapporten och den interna räddningsplanen för produktionsanläggningen, bangården eller hamnområdet i fråga,

b) den interna räddningsplanen och handlingen över säkerhetsprinciperna för verksamheten för den aktuella deponin för utvinningsavfall, eller

c) beredskapsplanen för den aktuella kärnanläggningen,

12) *räddningsverket* det räddningsverk inom det lokala räddningsväsendet som avses i 25 § i räddningslagen,

13) *räddningsmyndigheter* de räddningsmyndigheter inom det lokala räddningsväsendet som avses i 26 § 2 mom. i räddningslagen.

3 §

Uppgörande av en extern räddningsplan

I 48 § 1 mom. i räddningslagen finns föreskrifter om de områden för vilka en extern räddningsplan ska göras upp.

Räddningsverket kan göra upp en gemensam extern räddningsplan för produktionsanläggningar som är belägna inom samma industriområde och som bildar en funktionell helhet eller produktionsanläggningar som är belägna så nära varandra att en olycka i en produktionsanläggning kan orsaka skada inom en annan produktionsanläggnings område.

När en extern räddningsplan görs upp för de produktionsanläggningar som nämns i 2 mom. ska räddningsverket också beakta produktionsanläggningar inom samma område för vilka en extern räddningsplan inte behöver göras upp, men i vilka farliga kemikalier hanteras och upplagras, genom att beakta de eventuella risker för storolycka och andra olyckor som de utsätts för eller som de medför.

För uppgörande av den externa räddningsplanen ska

1) Säkerhets- och kemikalieverket lämna räddningsverket en säkerhetsrapport för produktionsanläggningen i fråga och resultaten av granskningen av den,

2) Trafiksäkerhetsverket lämna räddningsverket en säkerhetsrapport för bangården eller hamnområdet i fråga,

3) staben för en försvarsgren lämna räddningsverket den säkerhetsrapport som avses i 30 § i lagen om säkerhet vid hantering av farliga ämnen och explosiva varor eller de uppgifter som avses i 20 § i försvarsministeriets förordning om militära explosiva varor,

4) närings-, trafik- och miljöcentralen lämna räddningsverket en handling över säkerhetsprinciperna för verksamheten och en intern räddningsplan för den aktuella deponin för utvinningsavfall,

5) tillståndshavaren för en kärnanläggning lämna räddningsverket kärnanläggningens beredskapsplan som godkänts av Strålsäkerhetscentralen.

Den externa räddningsplanen ska göras upp inom åtta månader från den dag då räddningsverket fått tillgång till de dokument som nämns i 4 mom. och som gjorts upp för en kärnanläggning, en produktionsanläggning, en bangård, ett hamnområde eller en deponi för utvinningsavfall.

Om ändringar görs i den interna räddningsplanen eller i beredskapsplanen, ska räddningsverket inom sex månader från den dag då verksamhetsutövaren eller, i fråga om hamnområden, hamninnehavaren lämnat räddningsverket uppgifter om saken, uppdatera den externa räddningsplanen så att den motsvarar den nya situationen.

När räddningsverket gör upp den externa räddningsplanen i samarbete med verksam-

hetsutövaren ska yttranden vid behov begäras av de samarbetspartner som nämns i 46 § i räddningslagen.

Den externa räddningsplanen godkänns av räddningsverket.

4 §

Innehållet i den externa räddningsplanen

Den externa räddningsplanen ska göras upp med följande mål:

1) olyckorna ska avgränsas och hanteras så att följderna minimeras och de skador som orsakas människor, miljö och egendom begränsas,

2) nödvändiga åtgärder ska vidtas för att skydda människor och miljö från följderna av storolyckor,

3) nödvändig information ska lämnas till befolkningen och till de myndigheter, inrättningar och andra aktörer i området som svarar för åtgärderna.

Den externa räddningsplanen ska samordnas med den interna räddningsplanen eller, i fråga om kärnanläggningar, med beredskapsplanen så att de bildar en enhetlig och fungerande helhet.

Av den externa räddningsplanen ska framgå åtminstone

1) allmän information om området,

2) räddningsorganisationen på området,

3) risker för storolycka på området,

4) uppgiftsbeteckningarna för de personer som i egenskap av företrädare för verksamhetsutövaren har befogenhet att inleda räddningsåtgärder på området för en produktionsanläggning, för en kärnanläggning, för en deponi för utvinningsavfall eller på en bangård eller, i egenskap av företrädare för hamninnehavaren, på ett hamnområde,

5) hur de som saken gäller snabbt kan informeras om eventuella olyckor, samt förfarandena vid larm och nödanrop,

6) hur de resurser som behövs för att genomföra den externa räddningsplanen samordnas,

7) hur räddningsverksamheten inom området ska stödjas,

8) hur räddningsverksamheten genomförs utanför området och hur verksamheten organiseras i olika olycksscenarier,

9) hur befolkningen ska varnas och informeras om olyckan och om dess följder samt hurdana instruktioner befolkningen ska ges,

10) hur de myndigheter som ansvarar för räddningsverksamheten i de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen informeras om sådana storolyckor i produktionsanläggningar som kan få gränsöverskridande följder.

5 §

Hörande samt framläggande av handlingarna till påseende vid beredningen

Vid beredningen av den externa räddningsplanen ska räddningsverket ordna ett allmänt diskussionsmöte och offentligt lägga fram ett utkast till extern räddningsplan. Räddningsplanen ska också läggas fram om det gjorts väsentliga ändringar i den till följd av en översyn.

En annons om diskussionsmötet ska publiceras i en tidning med allmän spridning på orten, på kommunens anslagstavla och på kommunens webbplats minst 14 dagar före diskussionsmötet. Av annonsen ska framgå syftet med planen samt följande uppgifter:

1) det område planen gäller,

2) den myndighet som ansvarar för planeringen och andra berörda parter,

3) var ytterligare information kan fås,

4) den plats där handlingarna är framlagda och den tid under vilken de är framlagda,

5) plats och tidpunkt för diskussionsmötet,

6) i vilken form åsikter kan framföras, tidsfrist och kontaktuppgifter.

Bestämmelser om framläggande av handlingar finns i 62 § i förvaltningslagen (434/2003). Planen ska dessutom finnas framlagd på räddningsverkets webbplats. Bestämmelser om sekretessbelagda myndighetshandlingar finns i 24 § 1 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

6 §

Information om externa räddningsplaner och översyn av dem

Alla personer och sammanslutningar, inbegripet de produktionsanläggningar som

nämns i 3 § 3 mom., vars säkerhet kan påverkas av en storolycka ska informeras om de externa räddningsplanerna.

Informationen ska upprepas när väsentliga ändringar görs i de externa räddningsplanerna, dock med högst fem års mellanrum. I enlighet med språklagen (423/2003) ska de instruktioner med tanke på en storolycka som ges befolkningen utfärdas på båda nationalspråken.

Information som är viktig med tanke på befolkningens säkerhet ska fortlöpande finnas tillgänglig för befolkningen åtminstone hos räddningsverket och på räddningsverkets webbplats.

Tillräcklig information om produktionsanläggningarnas externa räddningsplaner ska dessutom lämnas till de medlemsstater i Europeiska unionen som löper risk att påverkas av gränsöverskridande följder av en storolycka i en produktionsanläggning.

De externa räddningsplanerna ska ses över och uppdateras minst vart tredje år. Vid översynen ska de förändringar som skett på området, inom räddningsverksamheten och beredskapen för den samt i fråga om tillämpningen av ny teknik och kunskap beaktas.

7 §

Nödvändiga uppgifter för tillsynen över genomförandet av externa räddningsplaner

Säkerhets- och kemikalieverket, Trafiksäkerhetsverket och staberna för de olika försvarsgrenarna ska årligen före utgången av mars göra en anmälan till det behöriga regionförvaltningsverket om produktionsanläggningar, bangårdar och hamnområden inom dess verksamhetsområde för vilka det krävs en säkerhetsrapport.

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska årligen före utgången av mars göra en anmälan till det behöriga regionförvaltningsverket om de deponier för utvinningsavfall för vilka det krävs en handling över säkerhetsprinciperna för verksamheten.

Strålsäkerhetscentralen ska årligen före utgången av mars göra en anmälan till det behöriga regionförvaltningsverket om de kärnanläggningar för vilka det krävs en beredningsplan.

Av de uppgifter som avses i 1—3 mom. ska framgå kommunen där området är beläget och adressuppgifter för området.

Den anmälan som avses i 1—3 mom. behöver inte göras om det inte skett några förändringar i uppgifterna sedan den senaste anmälan.

Räddningsverket ska lämna de externa räddningsplanerna till regionförvaltningsverket för bedömning. Regionförvaltningsverket ska bedöma de externa räddningsplanerna och vid behov sända dem till räddningsverket för komplettering. Regionförvaltningsverket ska årligen före utgången av maj lämna en utredning om de externa räddningsplanerna till inrikesministeriet.

8 §

Övningar

I den externa räddningsplanen ska ingå en plan för ordnandet av övningar med tanke på storolyckor. Planen ska innehålla uppgifter om vilka aktörer som deltar i övningen, hur övningen genomförs, dess omfattning samt tidpunkten och platsen för övningen.

Övningarna ska ordnas i samarbete med verksamhetsutövaren och andra myndigheter som deltar i räddningsverksamheten minst en gång vart tredje år. Övningarna genomförs på bangårdar i samverkan mellan verksamhetsutövaren, bannätsförvaltaren och andra myndigheter som deltar i räddningsverksamheten och på hamnområden i samverkan mellan verksamhetsutövaren, hamninnehavaren och andra myndigheter som deltar i räddningsverksamheten.

En rapport om övningarna ska göras upp. Utifrån övningarna görs vid behov en översyn av de externa räddningsplanerna.

Regionförvaltningsverket ska övervaka och följa förberedelserna för och genomförandet av övningar med tanke på storolyckor samt nivån på dem, och vid behov delta i övningarna.

Regionförvaltningsverket ska årligen före utgången av maj lämna en utredning om de övningar som genomförts till inrikesministeriet.

9 §

Införande i åtgärdsregistret

I det åtgärdsregister som avses i 91 § i räddningslagen ska räddningsmyndigheten i fråga om storolyckor införa åtminstone följande uppgifter:

- 1) datum, klockslag och plats för storolyckan samt namn på och adress för det aktuella området,
- 2) en kort beskrivning av omständigheterna och förloppet vid storolyckan med uppgifter om vilka farliga eller skadliga ämnen det är fråga om,
- 3) personskador,
- 4) direkta miljöskador,
- 5) egendomsskador,
- 6) gränsöverskridande följder,
- 7) en kort beskrivning av de räddningsinsatser som har genomförts och de försiktighets-

Helsingfors den 3 maj 2011

Inrikesminister *Anne Holmlund*

hetsåtgärder som omedelbart måste vidtas för att undvika att olyckan upprepas.

10 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2011. Genom denna förordning upphävs inrikesministeriets förordning om förebyggande av storolyckor orsakade av farliga ämnen (541/2008).

Bestämmelser om en tidsfrist på två år för uppgörande av externa räddningsplaner för försvarsmaktens produktionsanläggningar, för rangeringsbangårdar och för hamnområden finns i 112 § 3 mom. 15 punkten i räddningslagen.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna förordning får vidtas innan förordningen träder i kraft.

Överingenjör Kristine Jousimaa